

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban évtévé:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a 1914. évi
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatala
Nagyvárad, Sallágyi Dezső u. 6.

A szerkesztőség bérlésére
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 174. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914 július 30

Magyarország háboruja.

Magyarország lázban izzik július 28-ika óta. Az idegek a pattanásig feszültek, a harci kedv mámorba ejtett mindenkit. Sokallottuk azt az időt, amit óriási fegyveres erőnk tétlenül tölt. Törni-zuzni szeretnénk volna már azt a botor kis félvad államot, mely reánk szabadította királygyilkosait.

Az öröm kiáltása szakadt fel a keblekből, amikor megérkeztek tegnap délután a táviratok, melyek arról adtak hírt, hogy ágyunk megszóltak s magyar katonák súlyos léptei dübörögnek Belgrád utcáin és a Kalimegdán erősség felgyújtásával rendeztek tüzijátékot ehhez a diadalmenethez.

Sohasem volt ennél nemzetibb háborunk. Eddig idegen érdekekért vérzett a magyar századok óta. Csak fiaink ezekben a háborúkban is hősök voltak. Ez a háború azonban nemzeti becsületünkért, nemzeti létünkért folyik. A mi hazánk területét akarja kihalítani a vad rác, amelynek néptömegeit mi engedjük megtelepülni az Alföld legaldottabb földjein, hogy hazát találjanak itt.

Ezt a tényt akarja kihasználni ellenünk Szerbia, hogy ebből a földből kerekítse ki a maga országát. Ezért a magyar földért folyik a harc.

A mi ősz királyunk azt mondja proklamációjában: „az összeesküvés borzasztó sikere szíven talált engem és népeimet.” Igen, szívünkön talált, de ez a szív dobban még s magyar vért hajt az arcokba. Azt a vért, mely akár milyen drága, de mi sohasem kiméltük, mikor ütött a leszámolás órája. Őseink kardjára volt felírva az a mondás: ne bánts a magyart! Mert mi magyarok az a nemzet, akit ha valaki megüt kővel, mi visszaütünk mennykővel.

Ebben a háboruban azt kell megmutatnunk, hogy van-e életképesség, van-e létjogosultsága ennek a nemzetnek. Megmutatjuk.

Huszmillió ember sorsáról nem lehet másnak határozni, az ő akaratuk ellenére, mellyel a legnagyobb hatalomnak is számolnia kell.

A legfelsőbb Hadur proklamációja.

A magyar nemzet történelmének legmeghatóbb okmánya az, melyet Ő felsége hozzánk intézett, melyben a szerb háborút bevezeti.

NÉPEIMHEZ.

„Leghőbb vágyam volt, hogy az Isten kegyelméből még hátralévő éveimet a béke áldásos műveinek szentelhessem: a Gondviselés másként határozott.

Egy gyűlölettel tölt ellenség gyorsan felejtő hálátlansággal már évekkal ezelőtt Ellenem, Hazám és Ausztria-Magyarországom ellen való ellenségeskedés útjára lépett. A határon bűnös áramlat csap át, a gyilkos merényletek egész sorozata egy tervszerűen szőtt és keresztülvitt összeesküvés, melynek borzasztó sikere szíven talált Engemet és hű népeimet: ime ezek messzelátható véres nyomai a Szerbiából munkába vett és vezetett titkos üzemeknek. Ezt a

türhetetlen aknamunkát meg kell állítani utjában! A békés eszközökkel hiába tettem még egy utolsó kísérletet, Szerbia visszatartotta kormányomnak mérsékelt és igazságos kívánságait: fegyveres erővel kell tehát államaim számára a belső nyugalom és állandó külső béke biztosítékait megszerezni. Ebben a komoly órában tudatában vagyok elhatározásom egész horderejének s a Mindenható előtti felelősségemnek. Mindent megfontoltam és meggondoltam. Nyugodt lelkiismerettel lépek a kötelesség útjára. Bizom a Mindenhatóban, hogy fegyvereimnek adja a győzedelmet.”

Ezt szó másképp nem tudja elmondani, toll szebben nem képes leírni. S mi áhítatos lelkesüléssel, dobogó szívvel nézünk ősz királyunk glóriás alakjára, lelkünk, egészvalónkon végig fut a megilletődés borzongató ereje s az öklünk összeszorul: ütött a várva várt leszámolás órája!

Ezredeink Belgrádban.

A monitorok ágyúzzák a Kalimegdánt.

Megkezdődött Belgrád bombázása. Éjjel 12 órakor lövöldözések folytak a hidnál. A zimonyi partról fénysávokkal világítják Belgrádot. Monitorok futottak a vizen.

A zimonyi pályaudvart a katonaság parancsára besötétítették. Hallható a puskák ropogása, a monitorokról intézett lövések, melyek erősen visszhangzanak a partról a csendes éjszakába.

A szerb és magyar őrségek már este lövöldöztek egymásra. Féltenkettőkor a szerb partról rálóttek egy hajónkra, mely uszájokat akart felhozni a hid elé. Hajónk megrongálódott.

Erre a pályaudvar előtt álló két monitor bombázni kezdte Belgrádot. Negyedkettőkor a szerbek a hidat felrobbantották. A hid egészen az első pillérig a vízbe zuhant. A zimonyi vámőrház több golyó érte. A pályaudvar fölött golyó röpült el.

Zimony, jul. 29.

Négy órakor pirkadt. Addig szünetelt a tüzelés. Három monitor, a Bodrog, a Szamos és a Temes, a Cigánysziget és a hadisziget között manővrozott, Kalimegdánnal szemben.

Négy óra három perckor egymásután tizenhét ágyulövést adtak le a monitorok.

A szerbek egy ideig nem viszonzták a tüzelést. Zimony tele van lőporfüsttel. Zimonyból látható, hogy Kalimegden ég.

Az ágyuk csak Kalimegden várát bombázták, Belgrád még érintetlen, mert onnan senkisésem lőtt.

A zimonyi hid a szerb részen tőlünk számítva negyedik pillérnél meghajolt. A katonaság véleménye szerint a vonatok már nem mehetnek többé át a hidon, de gyalogság még igen. A hid felrobbantása nem sikerült teljesen. A robbantást szerb részről követték el, mi nem is tettünk előkészületeket a hid felrobbantására. Az ágyuzás is a hid felrobbantása miatt kezdődött.

Négy óra tizenhat perckor ismét egy ágyulövés hallatszik, aztán újabb szünet.

Belgrádból még semmi tudósítás nincs, de elképzelhető, hogy az éjszaka történt bombázás a lakosság körében milyen rémületet idézhetett elő.

Belgrád bombázása alatt a város teljesen sötét volt, csak a part volt kivilágítva. A parton álló uszályhajók lámpái mint az autólámpák világitottak. Az első ágyulövést a Laudon-sánc adta le és ez volt a jel a többi üteg részére. Egymásután folytatta a tüzelést a többi sánc, egy ideig viszonzás nélkül. Zimonyban a város utcái tele voltak, örvendezve számlálgatták az ágyulövéseket. A lakosságban semmi izgalom nyoma sincs.

Félőtig 29 ágyulövés történt. A bombázásnak csak tünetjellege volt és csak válasz akart lenni a hid megkísérlett robbantására. Csak a várrészt bombázták, a várost még nem. Négy óra 55 perckor újabb bombázás kezdődött.

A szerbek hajnal felé viszonzták a monitorok lövéseit és monitorjainkat néhány lövés érte, de se emberben, se hajóban nem történt sérülés.

A szerbek igen gyáván viselkedtek, alig lövöldöztek.

Reggel felé kivehető, hogy a nagy kaszárnya ég.

Bevonulás Belgrádba.

Tudósítónk táviratozza Zimonyból: Reggel óta tart csapataink bevonulása Belgrádba. Hadseregünk a folyón kelt át. A 68. és 44. ezredek voltak az elsők, akik bevonultak Belgrádba. Belgrádból a még visszamaradt csekély katonaság elmentekült. Belgrádban csak 30-40 ezer lakos maradt, egész városrészek elhagyatottak.

Belgrád város polgármestere két szolga kíséretében ment csapataink elé, odalépett a csapatok élén lovagló alezredeshez s ezt a kérelmet intézte hozzá:

nagyon kérem alezredes ur, ebből a szomorú alkalomból, hogy a város

itt maradt békés polgárainak életét, vagyonbiztosságát megőrizni kegyeskedjék. Az alezredes ezt felelte:

a polgároknak nem eshetik bánatódásuk.

Elfogott szerbek.

Tudósítónk táviratozza: Bosznia határán 2000 szerbet fogtak el, akik betörést kíséreltek meg Boszniába.

Oroszország

semlegességi nyilatkozata.

Az orosz kormány Szentpéterváron hivatalos kommunikét tett közzé, melyben reméli, hogy a nép érzelmeinek manifesztálása nem lesz ellenszenves színezetű azon hatalmak ellen, melyekkel Oroszország békében él és *ezentul is békében óhajt élni.*

A zágrábi hangulat.

Zágráb, július 29.

A városban a hadüzenet híre hazafias tüntetésekre adott alkalmat. A csapatokat a közönség lelkesen ünnepelte, Rhemen báró hadtestparancsnokot, Sarkotics altábornagyot lelkes ovációkban részesítették.

Az egész sajtó lendülettel támogatja a monarchia álláspontját Szerbiával szemben. Az ellenzéki ujságok is fenntartás nélkül csatlakoznak az általános lelkes hangulathoz.

A háború és a munkásság.

A munkásság szakszervezeteire nagy kihatással bír a háború. A szociáldemokratapárt felhívást adott ki, melyben inti a bevonuló munkásokat, hogy férfiasan viseljék a rendkívüli helyzetet.

A magyar szerbség.

Szabadka, július 29.

A hazai szerbség fővárosának, Szabadkának lelkesedése szinte leirhatatlan. Itt a bácska szívében naprólnapra fanatikus tömegek viharosan éltetik a háborút s ez a tüntetés magával ragadja a hazafias szerbség egy részét s nemcsak a magyar és sváb anyanyelvűeket.

Tegnap az ifjuság ünnepet rendezett a kaponyai emlék előtt, amelyet a rácok ellen vívott 1848-iki csata elesett hőseinek dícsőségére állítottak. Lelkes beszédek hangzottak el, majd a Kossuth-nóta és a Szózat elénekzése után bevonult a rengeteg közönség a városba s ott tüntetett a háború mellett.

A Bácska lelkesedését néhány szerb izgatógó igyekezett megzavari, de póru járta, mert az éber hatóság kezére jutottak.

Erősen megvasalva csendőrök kísérték a szabadkai királyi ügyészségre a pacseri szerb

pópát és községi bírót. Mindketten arra izgatták a bevonuló szerb tartalékosokat, hogy a háborúban tagadják meg az engedelmességet. Jellemző a bácskai rácság hazafiságára, hogy az izgatógó maga a szerb nép jelentette föl a csendőrségen.

Szabadka külvárosában, Kelebiában tartóztatták és Szabadkára hozták Kárity Cvetkó tanítót, mert a szerb soron izgatott Magyarország ellen. Szilbereken a szerb pópá került csendőrkézre, mert a templomban a szószékről izgatott Szerbia mellett és a magyarság ellen. A pópát a hódsági járásbíró-ságra kísérték; az ottani hazafias svábok meg akarták lincselni, de a csendőrök megvédelmezték a nép jogos dühe ellen. Ófuta-kon a bírót tartóztatták le ugyancsak izgatás miatt.

Oroszország mozgósít.

Berlin, július 29.

Megerősítik, hogy Oroszország a még mindig tartó diplomáciai tárgyalások ellenére katonai intézkedéseket foganatosított. Cári ukázzal tegnap elrendelték a vilnai, kievi, karkovi, összesen hét hadtest mozgósítását. Az ország belsejében is fontos katonai intézkedések folyhatnak, mert számos vasuti vonalon a teheráru-forgalom teljesen megszűnt.

A szerb hadsereg.

Bukarest, július 29.

Katonai körökről eredő értesülések szerint a szerb hadsereg mozgósítása sebes tempóban halad előre. Bulgária és Albánia határaitól visszavonták a csapatokat és észak felé küldötték őket. A fölmasirozás fővonala a Morava-völgyben fog kibontakozni. Uzice és Voljave körül nagyobb seregeket vontak össze.

Az Oroszországba vezényelt szerb vezérkari tisztek mind visszatérnek Bukaresten keresztül Szerbiába. Harmincöt ilyen tiszt utazott itt keresztül. Szalonikin keresztül százával térnek haza a szerbek. Az önkénteseket lázasan verbuválják. A bandák élére tisztek állottak és Bosznia felé indultak. A „Narodna Obrana” mindjárt az első napokban ezer fölfegyverezett embert állított talpra.

A szerb hadsereg ellátása óriási nehézségekkel jár. A monarchia gyors elhatározása roppant zavarba hozta a hadvezetőséget. A tüzéség teljesen készületlen, mert azt csak most szervezték. Az egészségügyi csapatok rettenetes állapotban vannak.

Egyes lapjelentések szerint Sándor trónörökös hivatalosan is átvette a hadsereg fővezényletét.

Nisbe néhány francia aeroplán érkezett, amelyen szerb aviatikusok fognak röpülni.

Bulgária magatartása.

Bécs, július 29.

Beavatott helyről nyert értesülés szerint Derussi román nagykövet Radoslavov bulgáriai miniszterelnökkel folytatott leg-

Mentőszekrények minden nagy-ságban felsze-reive a belügy-

miniszteri rendeletnek megfelelően felszerelve **5 K-tól 32 K-ig**

ugyszintén hiányzó részek pótlása legolcsóbb áron

FARKAS ISTVÁN

„Apolló” drogeriája

NAGYVÁRAD,

Rimanóczy palota—Rákóczi-ut.

utóbbi tárgyalásai alkalmával kijelentette, hogy a romániai kormány abból a föltevésből indul ki, hogy egy konfliktusba, amely Ausztria-Magyarország és Szerbia között támadt, Bulgária nem vehet aktív részt. A romániai kormány kinyilatkoztatja már most, hogy Bulgária katonai akeióját nem nézheti közömbösen. Radoslavov miniszterelnök biztosította a nagykövetet Bulgária tartózkodó magatartásáról. Mindazonáltal Bulgária eddig nem tett formális semlegességi nyilatkozatot.

Giessl báró a főhadiszálláson.

Ischl, július 29.

A király báró Giessl altábornagyot, volt belgrádi követünket, aki eddig a külügymi-

niszter rendelkezésére állott, a főhadiszállásra vezényelte.

Báró Giessl a kelet és a balkáni megyék egyik legalaposabb ismerője. Tizenhét esztendeig volt katonai attasé Konstantinápolyban, ahonnan Cettinjébe került követnek és Ugron után a mai napig ő képviselte a monarchiát a királygyilkos Karagyorgyevicsok udvaránál.

Olasz hadkötelesek hazautazása.

Frankfurt, július 29.

A Frankfurter Zeitung jelentése szerint nagyszámu olasz hadköteles, akik Rajna vidéken, főképpen Saarbrückenben tartózkodtak, elindultak hazafelé.

A KIRÁLY BUDAPESTRE JÖN.

— AZ URALKODÓ KÖNNYEZETT . . . —

Ischl, július 29.

A felséges ur egyik tanácsosa, közvetlen környezetének egyik tagja nyilatkozott közvetlenül báró Giesl altábornagy, a volt belgrádi követ audienciája után.

„Ferenc József egész környezete álmélkodó elragadtatással figyeli, mennyit dolgozik mostanában a király, pedig az uralkodó máskor sem kiméli magát. A felséges ur kora hajnaltól késő estig ott ül az íróasztalánál. Polyton tanácskozik, hol valamelyik miniszterével, hol a hadvezetőség tagjaival, fogadja a német császár küldöttét, minden fontos távratot maga fogalmaz meg és ceruzával ráírja a szignumot is.

— F. J.

Apró, szép, gömbölyű betűket vet a 84 esztendő király papirosra, aki csak most menekült meg a halálos betegségből.

Írása határozott, mint az erkölese és a karaktere. Minden mondatból kiárad az erő és az akarat. Keze nem remeg, amikor ír, a szíve kemény, de tele van szeretettel hűséges magyar népe iránt.

Igy nyilatkozott róla egy magas állású katonai és udvari előkelőség, aki elmondta, hogy a felséges ur volt az, aki gróf Berchtold külügyminisztert egyenesen utasította arra az erélyes föllépésre, melynek a Szerbiához intézett hadüzenet volt látható eredménye. A felséges ur mindenről alaposan volt informálva s mikor báró Giesl elmondotta neki, hogy egész életének legboldogabb emléke

az az ut, melyet Zimonytól Bécsig tett, mert látta a magyar nemzet osztatlan lelkesedését és királyhűségét, akkor az őz uralkodó megszorítván hűséges tábornokának kezét és szemei könybe lábadtak.

Ferenc József megvallotta környezetének, hogy mindig megbecsülte a magyar nemzet kvalitásait, de a magyar országgyűlés ellenzékének magatartását ezekben a nehéz napokban egyenesen imponálónak tartja!

Most életének alkonyán kétszeresen érzi a magyar nemzet nagy szeretetének melegét és tegnap többször is ismételte ezeket a szavakat környezetére előtt:

— Életemnek és működésemnek mégis szép eredménye van!

Ezek a benyomások voltak talán megtermékesítői annak az elhatározásának, hogy elutazik Ischlból. Kijelentette, hogy nem maradhat fürdőhelyen akkor, mikor a monarchia két államának minden alattvalója dolgozik. Most neki nem szabad a pihenésre időt szánnia. Csak úgy lesz áldás a monarchián, ha népeivel, melyek vele együtt éreznek, ő is együtt dolgozik.

És ma már befejezett tényként jelenthetem, hogy a felséges ur már a legközelebbi napokban elhagyja Ischl, néhány napot Bécsben tölt és azután Budapestre jön, hogy közelebb legyen a főhadiszálláshoz. Az egész magyar nemzet meleg és bensőséges szeretete várja!

A szerb összeesküvés.

Sándor trónörökös szerepe.

Berlin, július 29.

A szerajevói merénylet előtt néhány héttel naponként összejövetel volt a belgrádi tiszti kaszinóban, ahol Sándor trónörökös is mindannyiszor megjelent. Itt tárgyaltak eléggé nyilvánosan Ferenc Ferdinánd megöletéséről. Sándor herceg e tárgyalásokon a jóakaratu hallgató szerepét töltötte be.

Pasies miniszterelnök, amidőn tudomására jutott a tisztek összeesküvése, Péter királyhoz sietett s arra kérte őt, hogy Sándor trónörökösöt tiltsa el az üléseken való részvételtől. Péter király nem vette komolyan a dolgot, azért kijelentette miniszterelnökének, hogy nem avatkozik a

dologba, de ha jónak látja, tegyen ő maga megfelelő intézkedést. Erre Pasies nem vállalkozott, mert nem akart újabb konfliktust a tisztekkel.

A merénylet minden részletét a belgrádi tiszti kaszinóban beszélték meg, ott bízták meg Ciganovicsot a bombavető megszerzésével és onnan ment az utasítás a kragujeváci arzenálba, hogy a bombákat Ciganovicsnak adják ki. Sándor trónörökös mindenről informálva volt és ha nyíltan nem is adott kifejezést annak, hogy helyesli a tervet, hallgatásával mégis bátorította a tiszteket. A király azután mégis megemberelte magát, kérdőre vonta a trónörökösöt. Heves

jelenet játszódott le közöttük, amely azzal végződött, hogy a trónörökös felfogása győzedelmeskedett és a király fürdőre utazván, helyettesítésével a trónörökösöt bizta meg. Ugy akart a dilemmából kikeveredni, hogy lemond a trónról, de erről a szándékáról Pasiesnek sikerült őt lebeszélnie.

Az összeesküvésről tehát Péter király is, Pasies is tudott, de tehetetlenek voltak a katonatisztekkel szemben.

A londoni szerb követség is bele volt keverve az összeesküvésbe. A belgrádi tisztek üléseinek feloszlata után a londoni szerb követségen titkos irodát létesítettek, amely folytatta az összeesküvés előkészületeit.

A szarejevói merénylet előtt két nappal a belgrádi tiszti kaszinó fekete tábláján már olvasható volt Ferenc Ferdinánd várható halála.

A U. Z. egy levelet hoz nyilvánosságra, amely szerint a londoni szerb követ négyezer font sterlinget bocsátott a szerb tisztek rendelkezésére a merénylet céljaira.

A hazai románok és a háború.

A Romanul vezércikke.

Napról-napra riasztó híreket közölnek arról, hogy a hazai románság körében hazaelenes tendenciák, mozgalmak észlelhetők.

Ezek a híresztelések nem egyebek vak lármánál.

A bevonult csapatok között igen sok a román s ezek az ifjak ép oly lelkesedéssel veszik a legfőbb parancsot, amely harcra hívja őket a haza ellensége ellen, mint a nem román ajku legénység.

Az aradi Romanul tegnapi számában igen szép vezércikkben foglalkozik a magyar csapatok román ajku katonáival. Igen szépen méltatja a hazai román katonákat. A többek között azt írja, hogy a román katona bátor, harcias, imádja hazáját a magyar földet.

A jelenlegi nehéz körülmények között, mikor a magyar hazának minden fegyverfogható emberére égető szükség van, a román katona — ugymond — tudja kötelességét és azt hiven teljesíti is.

A nyárderekán, amikor a télire szükséges élelmiszert gyűjtik össze, nincs közöttük egy sem, aki nem örömet ragadna fegyvert hazájáért.

Öntudatában vannak, hogy hazafias és emberi cselekedetet tesznek akkor, amikor egy anarchista fészek vadállatias fajzatait kell kiirtani.

A hazának hű fia a román katona!

Kicsiny román faluban egy öreg asszony siratja harcra induló fiát.

— Ne sirj édesanyám, mindnyájunknak meg kell menteni a hazát, a haza becsületét, — vigasztalja a fiu édesanyját.

Aztán lelkesülten indul, mert büszke hivatására. Minden keservet, multat felejt s a jövőért harcol.

A csendes román falvak lakói most fegyvert ragadnak egy szent célért.

Igy ír a Romanul s ez a cikk bizonyára visszhangra kél a lelkekben s csak öregbíti az együttérzést, amelyre mindég, de most a nehéz órákban ézerszer nagyobb szükség van.

Mme Caillauxt fölmentették.

Páris, július 29.

A Palais de Justice esküdtiséke tegnap este meghozta határozatát Mme Caillaux ügyében. Az ítélet felmentő, amint azt a nyolc napos tárgyalás első napjában előre látta és jövendölte mindenki. Caillauxné azonnal szabadon bocsátották s Páris lobbanó vérü népe hirtelenében hatalmas tüntetést rendezett a felmentett asszony mellett. Mme Caillauxnak mindazonáltal határozottan pechje van: a bíróság dédelgető ítélete sem fogja őt Franciaország többi hasonló zsánerü nagyságai a Zola, Dreyfuss mellé állítani. Ma történeti időket élünk, mikor nem érnek rá az emberek egy gyilkos nő ügyével kibélni.

A tárgyalás ezen, nyolcadik napján az érdeklődés még nagyobb mértékben nyilvánult meg, mint az előzőkön. A védő tanuk

eddig politikai kérdések feszegetésével igyekeztek a hangulatot — mely általában Caillauxné ellenes volt — a vádlott részére megnyerni, az utolsó tárgyaláson pedig inkább Calmette-et kezelt orvosokra igyekeztek tolni a halál ódiáját, hogy Calmette sebei nem voltak halálosak, hanem a halálos kimenelt a késő sebészeti beavatkozásnak kell tulajdonítani. A vádlott itt ilyen mentegése mellett is általában bünsnek tartották, mikor a Calmette család ügyvédje, Chenu, aki az előre megfontolt gyilkosságban való bűnösséget vitatta — ami halálbüntetéssel jár — azt kiáltotta az esküdteknek: „Vigyázzatok, azt fogják mondani, hogy Franciaországban nincs többé igazság!” — erősen helyeselt a hallgatóság. Mme Caillaux kedves fogásához fordult e szavak hallatára, elájult.

Chenu beszéde után az esküdtek pár pernyi tanácskozás után meghozták a felmentő verdiktet. Mme Caillaux azonnal szabadon bocsátották.

A nagyvárad Belvárosi Népbank ügye

Rendkívüli közgyűlés.

Már említettük, hogy a nehéz válság elé állított Belvárosi Népbank fennállását sikerült biztosítani. A helybeli pénzüzetek közreműködésével szánják az intézetet.

Tegnap megtartották a rendkívüli közgyűlést, amelyen a rendezés megtörtént, a régi igazgatóságot és felügyelőbizottságot újra alakították.

Dr Olasz Béla elnökölt a közgyűlése. Elsőnek dr Láncai József terjesztette be az igazgatóság jelentését, amely arról szól, hogy bekövetkezett szerencsétlen körülmények miatt a részvénytőkének több mint 50 százaléka elveszett. Egymillőháromszáználvanezer korona a veszteség. Az igazgatóság azt javasolja, hogy fedezetül erre használják föl a tartalékalapot, bélyegezzék le 50 koronára a részvényeket, ezenkívül bocsássanak ki új részvényeket 200,000 korona értékben, amellyel a megmaradt alapítőköt 405 ezer koronára emelik fel. Ezeket az új részvényeket az igazgatóság veszi át úgy, hogy ezekre máris be van fizetve 175,000 korona, a hátralevő érték átvétele is biztosítva van.

Révész Jakab a tárgysorozat megváltoztatását javasolja, de egyedül marad ezzel a kívánságával.

Dr Medvigy Gábor szólal fel az indítvány ellen. Hogy felelős-e a történetekért az igazgatóság. Azt fejtegeti, hogy az intézet fenn kell tartani. A szanalásban közreműködő faktorok neve garancia arra, hogy nem történik törvénybe ütköző dolog. Minden megrázkódtatást kerülni kell, azért kéri azt a törpe minoritást, amelynek úgy látja, célja ma zavarok támasztása, a helyi piac érdekében tegye félre ezt a szándékát.

A szanalásra vonatkozó javaslatot elfogadják, különösen mikor a jelentésből kitűnik, hogy az összes nagyvárad bankok hozzájárulnak a rendezéshez és 300000 korona állandó betétet helyeznek el a Belvárosi Népbankban.

Ezután módosították az alapszabályokat. Az igazgatóság ezentul 3—8 tagból áll, igazgatótanács nem lesz, a tiszta nyereségből semmi sem lesz az igazgatóságé, csak 3 százalék a vezérigazgatóé. A tiszta jövedelmet a veszteségi tartalékalap javára fogják ezentul fordítani a felügyelő-bizottság honorálásáról a közgyűlés fog esetről-esetre határozni. Az alapszabálymódosítást is egyhangúlag fogadták el, Révész Jakab külön véleményével szemben.

Ezután az igazgatóság lemondott. A szanalásban résztvevő intézetekkel történt meg egyezés alapján az új igazgatóság tagjai lettek: Hann Lajos, Agoston Péter, Ullmann Sándor, Olasz Béla, Láncai József. A felügyelő-bizottság tagjai ugyancsak a meg egyezés szerint: dr Szemes Ferenc, Kertész Márton, Grósz Ignác, Brandl Jenő, Réder Ferenc, Ficzek Jenő, Diamandi József, Waldmann Ödön, Hanzlián Ede, Bányai Lajos, Udvarhelyi Béla, Jellinek Géza, Sas Ede,

A tábornok lányának romantikus házassága

BARBINI LOTTI ma esküdött és férje azonnal elindult a harctérre.

Barbini Lotti? . . . A nagyvárad község jól ismeri ezt az előkelő csengésű nevet. A nagyvárad tábornok leánya először a táncterem, fényes tiszti estélyek parkettjén tűnt fel. Másodszor ott találkozunk vele a távgyalogló versenyek izzó országútján, ahol mindig ott mosolygott délece papája mellett. Akkor már feltűnt, hogy állandóan egy délece, fiatal kapitány van a szép urhölgy társaságában, akinek igyekezett sátozt tartani egy piros napernyővel a nap ellen. A kapitány karján csüngött a finom gyöngyös legyező s az urhölgy igen szívesen vette igénybe lovagja szolgálatát.

Ez a kapitány Tullits László, aki már régebben udvarol a tábornok ünnepeit szépítő leányának.

Amikor még Barbini Sándor, az aradi háziezred népszerű és tisztjei, katonái által egyaránt bálványozott parancsnoka volt, a 33-asok tisztikarát gyakorta látták vendégül az aradi vár ezredesi lakásában és Barbiniék pompás kis várbeli kertjében. Az ezredes valóságban a szó igazi értelmében fiainak tekintette a tisztjeit. A fiatalabb tisztjei közül többen körülrajongták az ezredes bájos szőke leányát és különösen sokat foglalkozott a végtelenül kedves urileánnyal egyik főhadnagy: Tullits László. Az udvarlásból komoly vonzalom támadt a fiatalok között és a mélységes, őszinte szerelemnek akkor sem szakadt vége, amikor Barbini Sándort előléptették és vezérőrnagy rangban a nagyvárad dandár élére állították. Időközben a fess főhadnagy is sorra került az előléptetésnél és századosává avanszált. Az ifju százados azután megkérte a gyönyörű szőke tábornokleány kezét és nem kapott kocsart.

Háborus hírek.

A jegyesek türelmesen várták az esküvő boldog napjának elkövetkezését, amikor hirtelen megjött a szerb krízis. A monarchia katonasága harcra készül és föl-készült erre a hadjáratra a nagyvárad dandárparancsnok is, az aradi ifju kapitány is. Tullits László százados azonban a harci készülődés közben még melegen és szerelmes szívvvel gondolt menyasszonyára és táviratban fordult Barbini dandárparancsnokhoz, akitől az kérte: egyezzen bele abba, hogy a házasságot még a hadjárat megkezdése előtt megkötthessék.

A daliás brigadéros nem állta utját a fiatalok boldogságának. Legyenek egymásé forró, bucsuzkodó szerelemmel, mielőtt megindul a Duna és Drina között a háború. Kedvező választ adott egykori tisztjének és rövidesen, igazi katonás gyorsasággal megállapították az esküvő részleteit. Barbini brigadéros tegnap feleségével született Kleinscheg Risával és leányával a boldog menyasszony Barbini Lottikával Aradra érkezett és tegnap délelőtt a brigadéros szép szőke leánya már mint Tullits Lászlóné hagyta el a városházán az anyakönyvi hivatalt.

Induló ezredek.

Az esküvő igen szűk családi körben ment végbe, hogy annál intimebb, melegebb és közvetlenebb legyen a familiáris ünnep.

Es a házasság első boldog perceit, már is harsogó kürtök zavarták meg. A harctérre induló ezredek alatt dübörgött a föld s a boldog vőlegénynek bucsut kellett venni fiatal, egy napos feleségétől.

Tullits kapitány elvonult századával hitvese ablaka alatt, fehér kendő lobogott feleje s a harctérre elvitte a legszebb amulettet: a feleség aggódó, szerelmes gondolatát.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídő mellett

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

Belényesi hölgyek önkéntes ápolócsapata.

A belényesi intelligens hölgy közönség szép tanujelét adta annak, hogy ott a hegyek között, ahol mondhatni csupa románság lakik, ép úgy lángol a hazaszeretet tüze, a hazafias érzület, mint akármelyik szin magyar vidéken. Mint tudósítónk írja, a belényesi hölgyek egyértelműleg nagy lelkesedéssel határozta el, hogy részt akarnak venni abban a nagy munkában, amiben hős honfiaink részt kell, hogy vegyenek. A belényesi nők önkéntes ápolók akarnak lenni.

Tegnap már tömegestől jelentkeztek a belényesi kórházban és felkérték dr Nyes Kornél kórházi orvost, hogy oktassa ki őket a betegápolási teendőkből. Nyes Kornél nagymérvű elfoglaltsága mellett is a legnagyobb készséggel tett eleget a hölgyek kívánságának és megkezdte az oktatást.

A kellőleg nem méltányolható, szép feladatra vállalkozott hölgyek élén a következők állanak, mint a mozgalom vezetői: Vargha Milike, Vargha Juliska, Ötvös Irénke, Erdélyi Rózsika, Sussmann Blanka, Sussmann Olga, Vass Helén, Kozma Mariska, Kovács Szerafin (Budapest), Bottyán Erzsike, Bikkfalvy Irénke, Bodin Lukrécia, Váradi Mili, Hircsel Viktorné.

A felsorolt hölgyeken kívül természetesen nagy számmal vannak még az önkéntes betegápolók. Tekintélyes részét a román hölgyek képezik, akik kétségtelen tanujelét adták annak, hogy ők elsősorban magyar honleányok.

Szerb, román és török katonaszökevények.

Huszonöt menekült Nagyváradon.

Ebben a hónapban tegnap már a harmadik katonaszökevény szállítmány érkezett a nagyváradi rendőrségre. Mind a háromszor román és szerb menekülteket hoztak.

Tegnap egyik közeli község szolgabírája indított Nagyváradra 25 embert. Tizenkét román, tíz szerb és három török ember érkezett a velencei pályaudvarra, ahonnan a katonai kíséret kísérelte a rendőrségre.

Mindnyájan toprongyos alakok, akik meglátszik a menekülés izgalma, a rengeteg nélkülözés. De amint a városháza előtt átvette őket az őrség, felragyogott az arcuk. Biztonságban érezték magukat.

A száználmas külsejű emberek nagyon jól érzik magukat magyar fogságban. Tudják, hogy semmi bántódásuk nem lesz, enni inni kapnak és fedett helyen tölthetik az éjszákjukat.

Különösen a románok néznek ki nagyon rosszul. Ezek pedig, saját állításuk szerint hetekkel ezelőtt megszöktek az oláh hadseregéből, de amint elmondták, olyan rossz dolguk volt odahaza, hogy ha meg nem ugranak, elpusztultak volna.

A szerbek külseje is kétségbeejtő. Kihézegettek, rongyosak és piszkosak. Megrendítő dolgokat beszélnek az ottani állapotokról. Mikor még ők elsöktek, béke volt a két állam között, de a hadseregben olyan

állapotok uralkodnak, amilyenről kultur embernek fogalma sem lehet. A tiszték kancsukával és nádpálcával verik a legénységet, aminek rengeteg öngyilkosság és még több szökés a következménye. A szerbiának is kijelentették, hogy sohasem akarnak többé visszamenni a nyomor és a szenny hazájába.

A törökök csak a veres kezükkel vonták magukra a figyelmet, különben a leg-tisztességesebben néznek ki.

A rendőrség, illetve katonaság vette pártfogásba. A toloncházba kísérték és szállásolták el őket. Ott maradnak, amíg elvihetik őket valahova az ország belsejébe, magyar lakta vidékekre, ahol majd azt is elfelejtik, hogy valaha szerbek vagy oláhok voltak.

A hadiszolgáltatás díjazása.

A polgármester rendelete.

A hadi szolgáltatásokról szóló törvény megállapítja azokat a díjazásokat, amelyben személyes és dologi szolgálatokért fizetni kell.

Erre nézve Rimler Károly polgármester a következő hirdetményt boesajtotta ki:

A személyes szolgálatokért a következő térítések fizetnek:

Napi díjazás. Orvos, okleveles technikus (mérnök), állatorvos a IX. rangosztály legalsó fokozatába tartozó havidíjasok pénzilletményei szerint Betegápoló 8 korona, betegápoló segéd 5 korona, Sofför, (gépész, mechanikus) 5 korona, Kalauz a szállítási eszközöknél 5 korona, Kovács a szállítási eszközöknél 5 korona, Fuvaros vagy mállás állatvezető 3 korona, csoportvezető a vágómarha szállítmányoknál 5 korona, vágómarha hajtsár 3 korona, Napszámos, lóvezető 3 korona. Egészségügyi intézetekben vagy a fegyveres erő kíséretében teljesített szolgáltatásnál az ellátás természetbeni élelmezésből, vagy ha ez nem volna lehetséges, ennek pénzértékéből áll. A díjazások kitüntetése, valamint esetleges a szolgáltatással kapcsolatos utiköltségekre a katonai illetékszabályzat határozványai irányadók.

A fogatos járművekért és állatokért a következő térítések fizetnek:

1 kétfogatu lófogatért 6 korona, 1 egyfogatu lófogatért 4 korona, 1 kétfogatu ökrösfogatért 5 korona, 2 felszerszámozott hámoslóért 4 korona, 1 mállásállatért 2 kor., 1 hátszlóért 4 korona.

A gépjárművekért a következő napi térítések fizetnek:

Egy motoroskerékért mellékkocsi nélkül 4 korona. Egy motoroskerékért mellékkocsi-val 5 korona. Egy kétüléses (beleértve a vezető ülését) személyszállító automobilért 15 korona. Egy többüléses személyszállító automobilért 20 korona. Egy autobuszért 30 korona. Egy teherszállító automobilért és pedig 1500 kilóig terjedő raksulllyal 25 kor., 1500 kg-tól 3000 kg-ig terjedő raksulllyal 30 korona. 3000 kg nyi raksulllyon felül 35 kor. Szántó- vagy uti mozdonyért vagy más vontatógépért 40 korona. Egy kétkerekű pótkocsiért 5 korona. Egy négykerekű pótkocsiért 10 korona. Egy marhának istállóban, pajtában, szinben, vagy félfödél alatt való elhelyezéseért beállítási díj fejében naponként 2 fil., egy juhnek vagy más leszurásra való állatnak elhelyezéseért pedig 1 fillér fizetnek.

HÍREK

* **A megyéspüspök hazaérkezése.** Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök, ki pár hetet a Dunántul, testvéreinél szándékozott tölteni, megszakította nyári tartózkodását és tegnap este székhelyére hazaérkezett.

* **Olvasóinkhoz.** Örömmel adjuk tudomására olvasó közönségünknek, hogy a miniszterelnökség úgy intézkedett, hogy állami táviratok útján tudathassuk lapunk olvasóival a fontosabb hadimüveleteket. Tudósítónk: Sebők Gyula, a Budapesti Hírlap munkatársa következő levélben értesít bennünket erről az örvendetes tényről:

Igen tisztelt kartárs ur!

A miniszterelnökségi sajtóirodában közbenjártam, hogy fontosabb hadműveletekről állami táviratokban értesítsék Önöket. Kérésemet elfogadták, ez annál inkább szükséges, mert a magántáviratokból ugyis kihuznak mindenféle mozgósítási hirt. E kedvezményről a miniszterelnökség is értesíteni fogja Önöket.

Igaz hívük:

Sebők Gyula,

Örülünk, hogy a hírszolgálatot ezzel sokkal sikeresebben látjuk el.

* **Elhalasztják a vasuti üzletvezetőség felállítását.** A vasuti üzletvezetőséget, tudvalevőleg pár nap mulva, augusztus 1 én kellene felállítani Nagyváradon. Egyik debreceni ujság most azt írja, hogy a nagyváradi üzletvezetőség felállítását egy időre elhalasztották a közbejött események folytán. Nem akarják ugyanis most megbolygatni a vonal- és személyzeti beosztást.

* **Az utazó közönség figyelmébe.** A hadi állapot elsőrendű szükségként parancsolja, hogy az összes vasutakat a katonaság őrizetbe vegye. Ez már meg is történt. Félreértésekből eredhető szerencsétlenségek elkerülése végett a belügyminiszter a következő táviratot intézte Rimler Károly polgármesterhez:

Egyes vasuti vonalak őrzése katonaságra bízván, a közönség saját érdekében leg-szelebb körben figyelmeztetendő, hogy katonai örök egyszeri felszólításának feltétlenül azonnal tegyenek eleget, mert ellenkező esetben azok azonnal fegyvert használnak. Belügyminiszter.

* **Rendkívül** életre való, kipróbált modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII., Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világitás! Tükrös szekrények!

x A legujabb **párisi kalap-ujdonságok** egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legujabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

Ifj. Voszka Ferencz és Társa

cipész mesterek
Szilágyi Dezső-utca 6. szám.

! Mértékszerinti megrendelések a legpontosabban. !

Kath. Kör tagoknak előírt engedménnyel.

x A legjobb akarattal kérem győződjön meg a világhírű Rádium Bohémi, Japán Roma hegedű hur különlegességeimről Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környe, Fráter nagyszerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő

x Női fehér vászon fél cipő amerikai forma bőr sarokkal gomhos, fűzős, kivágott, spangnis 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandái 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérneműek legolcsóbb beszerzési forrása FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcán Kis Pása vendéglő mellett. Telefon 13—70.

RÓZSASZÍNÜNEK LÁTJA A VILÁGOT, ha az „**UJVÁROSI DROGUERIÁBA**” (Szent László-tér) jár vásárolni. Ez nem reklám, hanem valóság! Próbálja meg!

x **Korona-kávéház.** A jókedvű és fesztelen mulatozásnak ma Nagyváradon egyetlen tanyája: a **Korona-kávéház**, ahol minden este Nagy Misu daltársulata tart nívós előadást. A társulat starja **Kineses Vica**, a fiatal és csodaszép szubrett, akinek énekművészeténél csak táncvetétsége nagyobb. A kitűnő Gyöngyi-pár továbbra is vonzerővel hat, Szende Manó és Lukács Teri táncduettje minden este osztatlan tapszivarban részesül.

A legszebb kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

„The Roosevelt Schoe”
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda épületében kaphatók.

x **3 utcai szoba**, előszoba, konyha, a hozzá szükséges mellékhelyiségekkel, külön udvarral minden órán kiadó, esetleg jutányosan eladó. Értekezhetni Templom-utca 11. szám alatt.

x Egy nagy **raktárhelyiség** a Szacsway-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank Rt.-nél.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Petőfi-utca végén** a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x **Kiadó lakások.** Szacsway-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank Rt.-nél.

x **Kiadó lakások.** Szőlős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — **Uj-si-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség** azonnal kiadó. — **Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség** azonnal kiadó. — **Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó.** Értekezhetni a Polgári Tak.-pénztár Rt.-nél, Kossuth-utca 6.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár Rt.

NYILTÉR

A Donát-féle

kereskedelmi magántanfolyamon

Szeptember hó 1-én nyílik egy új

6 havi kurzus,

ugy fiuk, mint leányok részére a következő tantárgyakra:

Egyszerű, kettős és amerikai könyvvitel. Magyar és német levelezés. Ker. számtan. Ker. ismeretek. Váltó- és ker. jog-ismeret.

Gyors- és gépirás. Szépirás.

Az összes tantárgyakból csakis a gyakorlati életben szükséges anyag taníttatik.

A beiratások ma kezdődnek.

és tartanak július 31-ig.

Még 5-6 nyilvános iskolát (közép, vagy polgárit, vagy kereskedelmit) látogató fíu teljes ellátásba felvétetik. — **Szigoru felügyelet! Ismétlés!** Zongora és hegedű tanítás

Bővebb felvilágosítást nyújt a tanfolyam vezetője:

Donát M. Károly. Szabadság-utca 3

SZERKESZTŐI PÓSTA.

A szerkesztőségéből. Dr. Krüger Aladár, lapunk felelős szerkesztője katonai szolgálat tételre bevonulván, akadályoztatása folytán a szerkesztésért ideiglenesen Dr. Papp Károly segédszerkesztő felelős.

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irta: Cseres Andor. 46.

— Micsoda beszéd ez, Margit? hűledezt Salamon.

— Az a beszéd, hogy nekünk, akarat és szerelem nélküli báboknak jogunk van öntudatra ébredni és a nagy és nemes szenvedélyt, az ösztönt követni, mert gyönyörre, élvezetre születünk, igen, Salamon! — a gyönyör és az élvezet az élet célja. Akinek lelke nincs, az éljen testének!

E tüzes, kemény nyilatkozatra dr. Brinza bámulva nézett feleségére.

Mindez a szó benne élt, mind ez az eszme megcsontosodott bensejében és most a felesége ugyanazt mondotta el, mintha keble közepébe, agyának csontburokján át betekintett volna.

Nagy és komoly volt ez a pillanat.

A vezérlőférfi át volt hatva a szavak izzásától, az érzelmek kohójának kitörésétől, megfogta az asszony kezét, egy lépéssel közelebb ment Salamonhoz, egész lényé át volt szellemülve és így szólt:

— Dr. Brinza Salamon ügyvéd és bankigazgató úr én ezennel öntől megkérem a felesége kezét.

Es ekkor átcikázott a férj agyán az a gondolat, hogy Lindenfest Abrahamnak, a felesége apjának, váltót adott a hozományról, ez a gondolat bele esipeszkedett agyába, húzta, rázta azt, hogy megremegett egész teste, elébe állott a rémitő veszedelem, ami lecsapni készült rá és maga és cselekedete felett gnyulódva keserű gunynyal felelt:

— Hisz ez bigámia! — szavait vad kacaj követte saját ajkairól. Az asszony ámulva nézett a vezérlőre és várta a választ.

— Az übermentsch áttöri a korlátokat, legázolja az előítéleteket, követi ösztönét! — és én megteszem azt! — mondotta ihletten a vezérlő — és nő, asszony ime fogad mátkacsókomat!

A vezérlőférfi az asszonyhoz hajolt, aki jobb karjával átölelte a csókszomjas ember fejét és hosszan és forrón megcsókolták egymást.

Dr. Brinza két kezébe fogta fejét és elrohant.

Messze, messze Angliában, Kent grófságban, a Stour folyó mellett, Ashford város közelében állott Ashford vára lankás domb tetején: nagy régi kőépület volt, mogorva bástyákkal, góthizlésű régi tornyokkal, lőréssekkel és tömör vasazott kapuval, míg körülötte vidám gazdasági épületek, árnyas fákkal és bokrokkal foglaltak helyett.

Ebben a várban lakott lord Blankhurst Egon, nejevel, a szép Turai Madával és két gyermekével, az immár huszonegy éves Ellen-nel és a tizenkilenc éves Károlylyal.

A vár komolyságába beköltözött a fiatal vidámság aranyos jó kedve, melyet fokozott az anyai és gyermeki szeretet összeolvadása.

A két gyermeknek nem volt oka kétségbe vonni, hogy anyjuk nem az igazi, hogy ez az anya nem is lehet olyan jó, szelíd, gondos szerető anya mint az igazi.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Ha nincs megelégedve szabójával, meri árba vagy rossz szul szab varv
 az az os, szöve bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT**
GY és **T. RSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6.
 (Sonnenfeld-palota) és meglegi őnt az ottani azolid,
 ele kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gyászruhák
 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat
 készíték. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Cement, cementcsövek, fe-
 déllemez, gipsz,

csatornázás

iemert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969. Telefon 969.

Ertesítjük t. feleinket, valamint a t.
 közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a
 biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-
 utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű
 biztosítás u. m.

**Tűz, jég, betörés, üvegtörés, szál-
 litmány és életbiztosítás**

legelőnyösebb feltételek mellett köthető
 Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágaza-
 tát u. m.

**baleset, automobil és géptörés el-
 leni és szavatossági biztosításokat**

kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilá-
 gosítással készséggel szolgálunk (Telefon:
 840. szám.)

Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bank
 részvénytársaság.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisz-
 telendő papságot és a n. 6. közönséget, hogy
papi és civil ruha tökéletességét
 áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagy-
 ságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen
 nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki meg-
 rendelőnek elég egy minta reverenda beküldés,
 esetleg hívásra személyesen kiutazom.
 Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön
 kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
 papi- és polgári szabó
 Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Műszaki harisnyakötőde
 Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
 (Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a
 legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó
 árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint
 azzur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a
 legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meg-
 győző mindenkit a harisnyák jószágáról. Az üzlet 14
 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet
12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt.
 kebelében működő

FILLÉRES TAKARÉK ÉS
SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama
 alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő
 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban je-
 gyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok
 részére kisebbszertű hetenkint ismétlődő betétek által
 a vagyonyüjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy
 ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb
 mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-
 BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszkö-
 zölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a posta-
 takarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beira-
 tási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva
 minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított köny-
 vecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres
Takarék és Segélyszövetkezet

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Foglalkozik a bank és takarékpénztár
 összes ágazataival. A nyári idény alkal-
 mából ajánlja

safe-deposit osztályát

melyben mindenki saját zárja alatt, ugy
 a nyári idény alatt, mint egész éven át
 értékpapirjait, ékszereit, okmányait és
 egyéb megőrzendő tárgyait

biztosan és olcsón

megőrizheti.

A safe-deposit osztály a banko sz-
 tálytól elkülönített helyiségben van, mely
 a legnagyobb biztonság mellett, a leg-
 kényelmesebb és legdiscrétébb kezelést
 teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyuj-
 tunk intézeti helyiségünkben Bémer-tér 4.

A Nagyvárad! sör
jó és olcsó!

Hasonlítsa össze más sö-
 rökkel és **birálja meg**

előítélet nélkül

meg fog győződni arról, hogy

szükségtelen más

sört drágábban vásárolnia

Telefon: gyár 439. sz.,
 városi iroda 471. szám.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
 lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
 közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
 lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeltesz szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
 tási és erőátviteli berendezé-
 sek felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kap-
 hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszereplő telefonja 55. sz.

Hódító körútra
indul az új
kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KÖBÁNYÁN

Főraktáros: Gifányi-ut 57. szám.
Telefon 398.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az
új cipke, himzés,
barisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel!

Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

Első nagyvárad cementipar.

Fésültek granit, terazzo, mőkő és minden e szemléltető munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyelettel. Kivánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a legteljesítményesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítik. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő **műköszörüldét** nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszárógépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszerket, mindennemű acélárakat, egymint borotvát, ollót, hajnyírógépet yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést valamint az összes ferdészati cikkekét. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston mű-
köszörűs

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet
X. évtársulatába való belépésre

A Magyar Bank kebelében működő
„Magyar Takarékszövetkezet“

1914. év július hó 1-én megnyitotta

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszésszerű számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postatakarék pénztár útján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek útján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hiteligenyeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések 1/3 részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkájüket a reális üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrész után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrész után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknel pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett

Európai hírű 41° C. meleg természetes hévvíz.

Javalva van, az ízületek és izmok csúszos bántalmainál, idült és különösen savas ízületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1'60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó teképalya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitűnő konyha. Villanyvilágítás. Telefon. Interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Egész nyáron Kakuczi János hírneves erdélyi zenekara hangversenyez.